

Úvod	7
1 Langrangeovy a Hamiltonovy rovnice	8
1.1 Shrnutí základních pojmů mechaniky	8
1.1.1 Dynamika částice a řešení pohybových rovnic	9
1.1.2 Energie	12
1.1.3 Konzervativní silové pole	16
1.1.4 Vazby	17
1.2 Hamiltonův princip a Lagrangeovy rovnice	18
1.3 Zákony zachování	23
1.3.1 Zákon zachování hybnosti a momentu hybnosti	24
1.3.2 Integrál energie	24
1.4 Hamiltonovy kanonické rovnice	26
1.5 Poissonova formulace Hamiltonových rovnic	30
1.6 Hamiltonova–Jacobiho rovnice	31
1.6.1 Eikonálová rovnice a analogie s geometrickou optikou	34
1.7 Proměnné akce–úhel a Bohrův model atomu	35
2 Základy kvantové mechaniky	37
2.1 Stručný historický přehled	37
2.1.1 Stará kvantová teorie světla	38
2.1.2 Bohrova teorie atomů	40
2.2 De Broglieho vlny, pojem vlnové funkce	42
2.2.1 De Broglieho vlny	42
2.2.2 Pravděpodobnostní interpretace de Broglieho vln	44
2.2.3 Vlnová funkce a její fyzikální význam	45
2.3 Reprezentace fyzikálních veličin	46
2.3.1 Operátory	46
2.3.2 Operátory základních fyzikálních veličin	51
2.3.3 Komutační vlastnosti operátorů. Relace neurčitosti	52
2.4 Schrödingerova rovnice	54
2.4.1 Formulace Schrödingerovy rovnice	54
2.4.2 Stacionární stavy	55
2.4.3 Zákony zachování v kvantové mechanice	56
2.5 Časová změna fyzikálních veličin	58
2.5.1 Operátor časové změny	58
2.5.2 Ehrenfestovy teoremy	60
2.6 Řešení jednoduchých systémů	61
2.6.1 Jednorozměrná nekonečně hluboká potenciálová jáma	61
2.6.2 Jednorozměrná potenciálová jáma konečné hloubky	62
2.6.3 Potenciálový val, potenciálová bariéra	64
2.6.4 Lineární harmonický oscilátor	68
2.6.5 Trojrozměrný lineární harmonický oscilátor	69

2.7	Pohyb v centrálním poli	71
2.7.1	Orbitální moment hybnosti	71
2.7.2	Schrödingerova rovnice částice v poli centrálních sil	73
2.7.3	Atom vodíku	75
2.8	Spin elektronu	77
2.8.1	Experimentální projevy spinu	77
2.8.2	Spinový formalismus, Pauliho spinové matice	78
3	Základní pojmy statistické fyziky	81
3.1	Makrostav a mikrostav	81
3.2	Liouvilleova věta, Liouvilleova rovnice	83
3.3	Mikrokanonický ensemble	84
3.4	Statistická definice entropie	85
3.5	Kanonický ensemble	86
3.6	Velký kanonický (grandkanonický) ensemble	89
4	Vlastnosti statistické sumy kanonického ensmbu	92
4.1	Statistický integrál	92
4.2	Statistická suma pro systém složený z neinteragujících podsystémů	92
4.3	Vztah mezi statistickou sumou a termodynamickými veličinami	93
4.4	Výpočet statistické sumy a termodynamických veličin v některých jednoduchých případech	94
4.4.1	Kvantová částice v nekonečně hluboké třírozměrné potenciálové jámě o objemu V	94
4.4.2	Klasická částice v objemu V	95
4.5	Gibbsův paradox a statistická suma pro nerozlišitelné částice	96
4.6	Maxwellovo rozdělení rychlostí	97
4.7	Ideální plyn v homogenním gravitačním poli	98
4.8	Harmonický oscilátor	99
4.9	Kvantový rotátor	99
4.10	Dvouatomový plyn	100
4.11	Paramagnetismus	102
4.12	Fluktuace	104
5	Statistická rozdělení, bosony a fermiony	106
5.1	Planckův vyzařovací zákon	106
5.1.1	Hustota módů	106
5.1.2	Planckovo rozdělení	106
5.1.3	Rayleighův-Jeansův zákon a Wienův zákon	107
5.1.4	Wienův posunovací zákon	109
5.1.5	Celková energie záření	109
5.1.6	Stefanův-Boltzmannův zákon	111
5.2	Kvantová statistická rozdělení	111
5.2.1	Nerozlišitelnost částic	111
5.2.2	Matematický popis systémů totožných částic	112
5.3	Vlastnosti ideálního fermionového a bosonového plynu	116
5.3.1	Degenerační faktor	117
5.3.2	Energie a tlak ideálního fermionového a bosonového plynu	118
5.4	Fermionový plyn	120
5.4.1	Tlak elektronů v kovech	120

5.4.2	Velikost bílých trpaslíků	121
5.4.3	Závislost Fermiho energie, vnitřní energie, tepelné kapacity a tlaku ideálního fermionového plynu na teplotě	121
5.5	Boseho-Einsteinova kondenzace	124
5.5.1	Od teorie k experimentu	124
5.5.2	Závislost chemického potenciálu na teplotě	125
5.5.3	Hustota stavů	125
5.5.4	Kritická teplota	126
5.5.5	Kondenzovaná část	127
5.5.6	Tepelná kapacita	128
5.5.7	Profil hustoty	129
5.5.8	Vlastnosti kapalného helia	130

Literatura	. . . . .	134
-------------------	-----------	------------

Rejstřík	. . . . .	136
-----------------	-----------	------------